

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

**ҚАЗАҚСТАН ШӨЛДЕРІНДЕГІ
ЕГІНШІЛІК-МАЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ
ҚОҒАМДАРЫНЫҢ АРАСЫНДАҒЫ
ЕЖЕЛГІ ЖЕРДІ ПАЙДАЛАНУДЫҢ
ОРНЫҚТЫЛЫҒЫ**

Монография

АРЫС
Алматы
2023

ӘОЖ 94 (574)
КБЖ 63.3 (5Қаз)
Қ 18

Монография әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Тарих факультетінің Ғылыми Кеңесінде
(Хаттама №2, 25.09.2022), талқыланып ұсынылған

«AP08856696 – Қазақстанның шөлді атыраптарының егіншілік-малшаруашылық ландшафтарын этнографиялық және геоархеологиялық зерттеу: игеру мен бос қалдырулардың тарихи себептері» іргелі жоба қаражаты есебінен жарық көрді

Пікір берушілер:

Аманжол ҚАЛЫШ – тарих ғылымдарының докторы, профессор,
Ерлан ТҮРҒЫНБАЕВ – тарих ғылымдарының кандидаты, доцент

Редакциялық алқа:

Қартаева Т. (ғылыми жетекші), Ренато Сала, Деом Жан-Марк, Майкл Спейт,
Терекбаева Ж.М., Баудиярова Қ.Б., Бейсеғулова А.Қ., Сапатаев С.А.,
Есенаманова А.С., Осмонали Б.Б., Құсманғазинов Ә.Б., Алтынбекова Ә.К.,
Тынайкулова М.Е.

Қ 18 Қазақстан шөлдеріндегі егіншілік-мал шаруашылығы қоғамдарының арасындағы ежелгі жерді пайдаланудың орнықтылығы. *Kitan 1.* / Сала Ренато, Деом Жан Марк, Қартаева Т.Е., Терекбаева Ж.М., Баудиярова Қ.Б., Бейсеғулова А.Қ., Сапатаев С.А., Есенаманова А.С., Осмонали Б.Б., Құсманғазинов Ә. – Алматы: «Арыс» баспасы, 2023. – 368 б.

ISBN 978-601-291-593-8

Ғылыми кітапта геоархеолог, палеоботаник, этнограф ғалымдардың Шу-Іле, Солтүстік Балхаш, Сырдария-Арал өңірінің егіншілік-мал шаруашылығы ландшафттарында жүргізілген зерттеулері негізінде жазылған еңбектер берілді. Дәстүрлі мал шаруашылығы, егіншілік, қосалқы кәсіп түрлерінен, табиғатты дәстүрлі игеру, табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен дағдылар жүйесінен мәлімет беретін деректер дәстүрлі қазақ қоғамының келбетін қазіргі кезеңдегі тұрмыс тіршілікпен салыстыруға негіз болады. Сырдария – Арал өңіріндегі жүргізілген этнографиялық экспедиция барысында «дерек беруші кісілерден» жиналған мәліметтер негізінде «жолжазба күнделігі» жасалды. Этноэкспедиция фотоальбомы зерттеу аймағындағы далалық этнографиялық ескерткіштер және дәстүрлі шаруашылық, кәсіп түрлерінің сақталуымен таныстырады.

Ғылыми кітап археолог, этнограф, өлкетанушы ғалымдарға, музей және ескерткіштерді қорғау бағытындағы қызметкерлерге, элеуметтану-гуманитарлық бағыттардағы жас ғалымдарға арналған.

ӘОЖ 94 (574)
КБЖ 63.3 (5Қаз)

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2023
© «Арыс» баспасы, 2023

ISBN 978-601-291-593-8